

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 309/2020-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 201/2012 v období po podaní návrhu na obnovu konania a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. mája 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 201/2012 v období po podaní návrhu na obnovu konania (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal na okresnom súde 19. októbra 2012 návrh na obnovu konania okresného súdu v právoplatne skončenej veci vedenej pod sp. zn. 26 Cb 78/2009 (ďalej len „pôvodné konanie“). Sťažovateľom podaný návrh na obnovu konania je okresným súdom vedený pod sp. zn. 27 Cb 201/2012. Sťažovateľ ho podal z dôvodu, že v pôvodnom konaní *„rozsudok... ktorým bolo konanie skončené, a ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.06.2011... mu nebol doručený a o jeho obsahu sa dozvedel až dňa 30.08.2012.“* O podanom návrhu na obnovu konania rozhodol okresný súd uznesením z 31. januára 2017 tak, že žalobu o obnovu konania odmietol, a to z dôvodu, že žaloba (návrh) o obnovu konania bola podaná oneskorene.

Proti uzneseniu okresného súdu o odmietnutí žaloby o obnovu konania podal sťažovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 28. decembra 2017 zrušil uznesenie okresného súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Podľa sťažovateľa okresný súd spôsobuje zbytočné prieťahy v tomto napadnutom konaní. Po vrátení veci z krajského súdu okresnému súdu „*bolo dňa 11.03.2019 (po viac ako roku) vo veci nariadené jedno pojednávanie, resp. predbežné prejednanie sporu... na čo bolo vyhlásené uznesenie, ktorým súd predbežné prejednanie veci odročil na neurčito.*

Vzhľadom na skutočnosť, že od termínu predbežného pojednania sporu uplynulo takmer pol roka, sťažovateľ dňa 21.08.2019 zaslal porušovateľovi Žiadosť o pokračovanie v konaní, nakoľko nemal vedomosť o ďalších úkonoch porušovateľa smerujúcich k prejednaniu a rozhodnutiu veci...

Nakoľko porušovateľ na sťažovateľovu žiadosť zo dňa 21.08.2019 ani len nereagoval a vo veci naďalej nekonal, podal sťažovateľ dňa 26.11.2019 Sťažnosť na porušovanie práva na prerokovanie veci v primeranej dobe, ktorú odôvodnil pretrvávajúcim stavom právnej neistoty a domnienkou, že v konaní dochádza k zbytočným prieťahom, nakoľko nemá vedomosť o úkonoch súdu smerujúcich k prejednaniu a rozhodnutiu veci.“.

Okresný súd prípisom z 18. decembra 2019 sťažovateľovi „... *uviedol, že sťažnosť na prieťahy v konaní považuje za dôvodnú, a to v období od 13.03.2019 do 07.10.2019.“.* S týmto tvrdením okresného súdu sa sťažovateľ nestotožnil, pretože podľa jeho názoru sú prieťahy v konaní aj mimo tohto okresným súdom vymedzeného obdobia. Napadnuté konanie trvá od 19. októbra 2012 „*až do dnešného dňa, čo predstavuje obdobie takmer ôsmich rokov, čo Okresný súd Bratislava I vo veci právoplatne nerozhodol.*

... Na záver si sťažovateľ dovoľuje podotknúť, že si je vedomý Nálezu Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. II. ÚS 191/02, ktorým zaujal stanovisko, keď uviedol, že v konaní o návrhu na obnovu konania, v štádiu do rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo rozhodnutia o zamietnutí návrhu na obnovu konania, nie je aplikovateľný čl. 48 ods. 2 Ústavy SR v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, pretože nejde o rozhodovanie o občianskom práve alebo záväzku a odstránenie stavu právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím vo veci, avšak s ohľadom na prípad sťažovateľa a dĺžku konania, ktorá ku dňu podania sťažnosti predstavuje takmer osem rokov, a to najmä z dôvodu, ak súd pochybil pri doručovaní rozsudku, je nutné zohľadniť tieto konkrétne osobitosti a prelomiť tento podľa sťažovateľa nesprávny názor.“.

4. V petite ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd bolo postupom Okresného súdu Bratislava I porušené (sťažovateľ mal zrejme na mysli „boli“, pozn) .

2. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 27Cb/201/2012 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000,- EUR...

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia (2 právne úkony... v sume 450,29 EUR...) na účet advokátskej kancelárie [REDAKOVANÉ]“

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

12. Podľa § 413 ods. 1 Civilného sporového poriadku účinného od 1. júla 2016 (ďalej aj „CSP“) súd uznesením odmietne žalobu na obnovu konania, ak

- a) bola podaná oneskorene,
- b) bola podaná neoprávnenou osobou,
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustná,

- d) ide o dôvod uvedený v § 129 alebo
- e) je zjavne nedôvodná.

13. Podľa § 414 CSP ak súd žalobu na obnovu konania neodmietne, rozhodne rozsudkom, či obnovu konania povolí alebo zamietne.

14. Podľa § 416 CSP len čo nadobudne rozsudok o povolení obnovy konania právoplatnosť, súd bez ďalšieho vec znova prejedná. Pritom prihliadne na všetko, čo vyšlo najavo v pôvodnom konaní aj v obnovenom konaní.

Podľa § 417 ods. 2 CSP ak súd napadnuté rozhodnutie vo veci samej zmení, novým rozhodnutím nahradí pôvodné rozhodnutie.

15. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

16. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľa, že okresný súd v napadnutom konaní nekoná bez prietahov, a tak dochádza k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne tak aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03), čo umožňuje preskúmať ich namietané porušenie spoločne.

18. K namietanému porušeniu označených práv došlo podľa sťažovateľa v napadnutom konaní, ktoré sa začalo 19. októbra 2012, t. j. ešte za účinnosti ustanovení Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016, a to na základe jeho návrhu na obnovu konania.

19. Ústavný súd zistil, že okresný súd v napadnutom konaní uznesením z 31. januára 2017 žalobu o obnovu konania odmietol. Toto uznesenie bolo krajským súdom zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Okresný súd v ďalšom konaní dosiaľ o žalobe o obnovu konania nerozhodol.

20. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu existujúcej ešte za účinnosti ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v konaní o návrhu na obnovu konania – v štádiu do rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo rozhodnutia o jej zamietnutí – nie je aplikovateľný čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, pretože nejde o rozhodovanie o občianskom práve alebo záväzku a odstránenie stavu právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím vo veci. Takéto rozhodnutie už bolo totiž vydané v pôvodnom konaní, predstavuje prekážku veci rozhodnutej a túto nemožno prejednávať znova (III. ÚS 191/02, III. ÚS 18/05, IV. ÚS 19/07, IV. ÚS 88/2010, I. ÚS 49/2012, IV. ÚS 261/2012).

21. Prekážka veci rozhodnutej odpadne len nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania, keď súd bez ďalšieho návrhu vec znovu prerokuje. V tomto štádiu už preto ide o rozhodovanie o občianskom práve alebo záväzku, odstránenie stavu právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím o návrhu na zmenu rozhodnutia vydaného v pôvodnom konaní, a teda aplikovateľnosť čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov by už v takomto prípade prichádzala do úvahy.

22. Pri obnove konania podľa Občianskeho súdneho poriadku (teraz Civilného sporového poriadku, pozn.) môže byť základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy podľa judikatúry ústavného súdu porušené len v štádiu

po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania (napr. II. ÚS 359/2010, IV. ÚS 88/2010, I. ÚS 49/2012, IV. ÚS 261/2012, II. ÚS 698/2017, III. ÚS 446/2017).

23. Z už uvedenej judikatúry ústavného súdu vzťahujúcej sa na konanie o návrhu na obnovu konania a aplikovateľnosť čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (rovnako tak aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny) ústavný súd vychádzal aj v tomto prípade, keďže napadnuté konanie je konaním o mimoriadnom opravnom prostriedku, ktoré sa začalo na základe návrhu sťažovateľa na obnovu konania ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, v ktorom okresný súd vzhľadom na novú právnu úpravu účinnú od 1. júla 2016, počnúc týmto dňom, postupoval podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku týkajúcich sa žaloby o obnovu konania (§ 397 a nasl. CSP) v súlade s § 470 ods. 1 CSP.

24. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 110/02, II. ÚS 101/03, III. ÚS 155/09, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016, II. 59/2019).

25. Vzhľadom na to, že v napadnutom konaní nejde o prípad, v ktorom by okresný súd právoplatne rozhodol o povolení obnovy konania, k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny) nemohlo z tohto titulu ani dôjsť, resp. sa o ňom nemohlo uvažovať. Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej

porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

26. Z judikatúry ESLP možno vyvodit', že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (IV. ÚS 382/09, I. ÚS 5/02, rozsudok ESLP vo veci A. B. proti Slovenskej republike zo 4. 3. 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru, rozsudok ESLP vo veci Fischer proti Rakúsku zo 6. 5. 2003, č. 27569/02 a odkazy v tomto rozhodnutí), pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [pozri aj SVÁK, J. *Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva*. Žilina : Poradca podnikateľa, 2003, s. 370 – 371, ktorý v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie vo veci Callaghan proti Spojenému kráľovstvu z 9. 5. 1985, Décisions et rapports, č. 60 (IV. ÚS 403/09)].

Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť aj v časti namietajúcej porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

27. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jeho požiadavkami uvedenými v sťažnostnom petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu